

Kloppend hart Valkenburg-West

Ambitiedocument

Inhoudsopgave

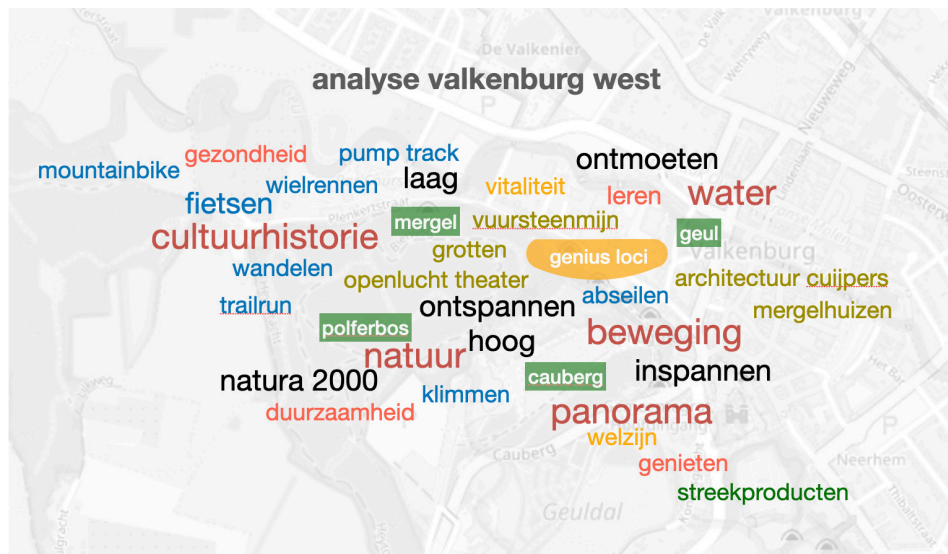
1.	Inleiding	5
2.	Uitgangspunten voor de visie op Valkenburg-West	8
3.	Inspiratie vanuit Blue Zones	10
4.	Valkenburg West in zones	14
4.1	De Cauberg: Natuurlijk stadspark als groene long	16
4.2	Plenkertstraat: Beleving met mergel als bestemming	26
4.3	De Geul: Ontdekken van de blauwe levensader	42
4.4	Par'Course: Vitale hub van wielerstad Valkenburg	46
5.	Verkeer en mobiliteit	54
5.1	Verbetering van verbinding met het Centrum voor voetgangers in Valkenburg West	55
5.2	Parkeren	57
	Bijlagen	60

1. Inleiding

In augustus 2023 zijn twee kwartiermakers aangesteld voor Valkenburg-West, in opdracht van het college van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Hun opdracht is om een helder en betekenisvol concept voor Valkenburg-West te ontwikkelen en dit vast te leggen in een **ambitiedocument**. Dit document heeft als doel de diverse partijen in beeld te brengen, voorwaarden voor succes helder te maken en een visie voor de toekomst van Valkenburg-West te schetsen.

Onderzoek en Bronnen

De eerste stap in het proces was een uitgebreide analyse van het bestaande beleid en de documenten die in de afgelopen jaren zijn opgesteld. Deze documenten bevatten beleidsuitgangspunten voor verschillende thema's zoals mobiliteit, toerisme en wonen. De visie op Valkenburg-West, ontwikkeld door Dear Hunter en TDAC, diende als belangrijke basis. Een lijst met alle geraadpleegde bronnen en stukken is opgenomen als bijlage 1.

Gebiedsanalyse

Naast de beleidsanalyse hebben we ook een gedetailleerde analyse van het gebied zelf uitgevoerd, waarbij we de “genius loci” ofwel “de geest van de plek” in kaart hebben gebracht. Dit concept omvat de unieke eigenschappen die Valkenburg-West onderscheiden van

andere plaatsen, zoals natuurlijke elementen (Cauberg, mergel, de Geul, Polferbos) en menselijke elementen (groeves, architectuur, trappen). Deze unieke kenmerken vormen het DNA van Valkenburg-West en zijn cruciaal bij het ontwikkelen of veranderen van het gebied.

Kwaliteiten en Activiteiten

Er moeten vervolgens activiteiten worden ontwikkeld die deze eigenschappen en kwaliteiten van Valkenburg-West benutten en versterken. Voorbeelden van dergelijke activiteiten zijn fietsen, wandelen, museum bezoeken, leren, eten, ontmoeten, lezen, ontspannen, snoeien, etc. Deze activiteiten gaan gepaard met waardes zoals duurzaamheid, genieten en gezondheid. Door deze kwaliteiten, waardes en activiteiten samen te brengen, ontstaat een unieke en waardevolle verzameling (een wolk) die de basis vormt voor de toekomstige ontwikkeling van Valkenburg-West.

Samenwerking en Participatie

Met de eerste contouren van onze visie zijn we in gesprek gegaan met beleidsmakers, ondernemers, bewoners, bestuurders en organisaties die kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling en concretisering van deze visie. Via het lokale blad “Mazjerang” hebben we ook bewoners uitgenodigd om hun bijdrage te leveren. Een lijst met alle geraadpleegde personen is bij de gemeente bekend.

Ambities

Resultaten en Toekomstbeeld

Het resultaat van deze inspanningen is vastgelegd in dit ambitiedocument. Het document weerspiegelt de collectieve inspanningen en aspiraties van diverse belanghebbenden, waaronder lokale en regionale stakeholders, bewoners, bedrijven en overheidsinstanties. Het is samengesteld op basis van een uitgebreide analyse van talloze rapporten, visies, plannen en notities uit het recente verleden, aangevuld met inzichten uit vele interviews met sleutelpersonen en experts.

Dankwoord en Toekomstige Aanpassingen

Wij danken alle betrokkenen voor hun waardevolle inbreng en tijd, die essentieel zijn geweest om een realistisch en ambitieus plan te formuleren voor de toekomst van Valkenburg-West. Dit ambitiedocument moet worden gezien als een levend instrument dat voortdurend kan worden bijgewerkt en aangepast op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Het kan dienen als routekaart naar een gebied waar iedereen met trots kan wonen, werken en recreëren.

2.

Uitgangspunten voor de visie op Valkenburg-West

Bij het ontwikkelen van onze visie op Valkenburg-West hebben we een aantal essentiële uitgangspunten gehanteerd. Deze uitgangspunten zijn zorgvuldig gekozen om ervoor te zorgen dat onze plannen niet alleen realistisch en uitvoerbaar zijn, maar ook een positieve impact hebben op de gemeenschap en de omgeving. Hieronder lichten we deze uitgangspunten toe:

Voor, door en met de bewoners/ondernemers van Valkenburg

We geloven dat de beste manier om een duurzame en succesvolle ontwikkeling te realiseren, is door de bewoners en ondernemers actief te betrekken bij het proces. Hun inzichten, wensen en behoeften vormen de basis van onze plannen. Dit zorgt ervoor dat de uiteindelijke uitkomst breed gedragen wordt en aansluit bij de echte behoeften van de gemeenschap. Bovendien zal door de betrokkenheid van de lokale bevolking en de verbeteringen in de omgeving Valkenburg-West ook aantrekkelijker worden voor toeristen, waardoor de economische vitaliteit van het gebied toeneemt.

Haalbare ambities

We hebben ons gericht op ambities die niet alleen inspirerend zijn, maar ook haalbaar. Dit betekent dat we realistische doelen stellen die binnen een redelijke termijn en met beschikbare middelen bereikt kunnen worden. Door pragmatisch te zijn in onze aanpak, verzekeren we dat onze plannen uitvoerbaar zijn en dat we de beloofde resultaten daadwerkelijk kunnen leveren.

Hernieuwde trots

Een belangrijk doel van onze visie is om de trots van de bewoners op hun woonomgeving te hernieuwen. Dit doen we door te investeren in de verbetering van de openbare ruimte, de infrastructuur en de voorzieningen. Door Valkenburg-West aantrekkelijker te maken, willen we het gevoel van trots en verbondenheid bij de bewoners versterken.

Leefbaarheid kwalitatief hoogwaardig ontwikkelen

We streven naar een hoge kwaliteit van leven voor de bewoners van Valkenburg-West. Dit betekent dat we ons richten op de ontwikkeling van hoogwaardige woon- en leefomgevingen. Goede bereikbaarheid, groene ruimtes, en kwalitatieve voorzieningen zijn daarbij cruciaal. We willen een omgeving creëren waarin mensen graag wonen, werken en recreëren.

Onderscheidend in Valkenburg

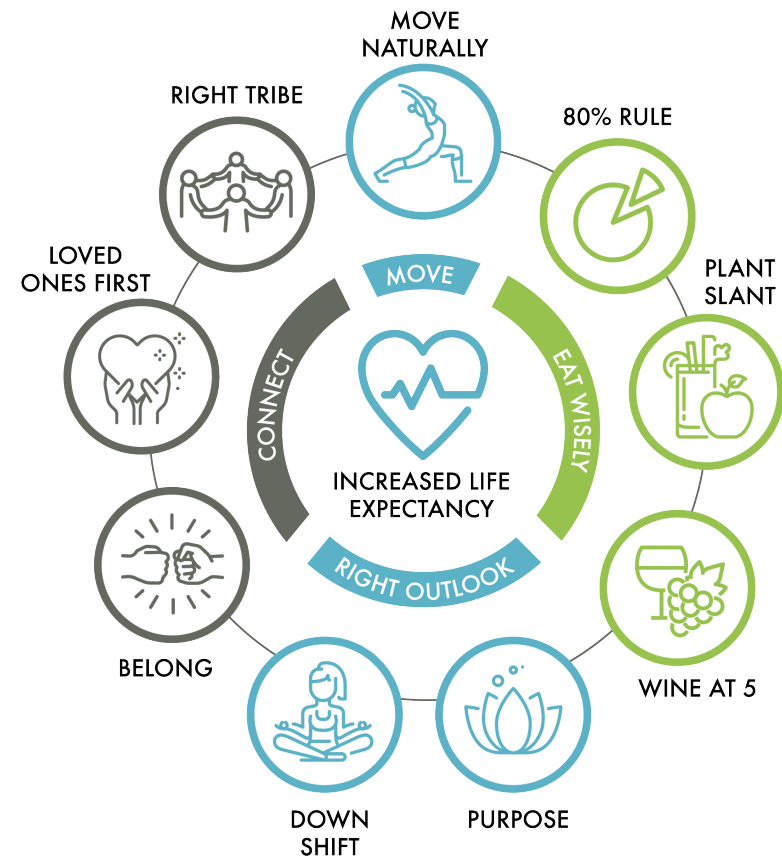
Valkenburg-West moet zich onderscheiden binnen de gemeente Valkenburg. Dit doen we door unieke kenmerken en kwaliteiten van het gebied te benadrukken en te versterken. Of het nu gaat om historische, culturele of natuurlijke elementen, we willen dat Valkenburg-West een eigen, herkenbare identiteit krijgt die bijdraagt aan het algehele imago van Valkenburg.

Van doorgangsgebied naar verblijfsgebied

Een belangrijke transformatie in onze visie is het omvormen van Valkenburg-West van een doorgangsgebied naar een aantrekkelijk verblijfsgebied als bestemming. Dit betekent dat we de infrastructuur en de ruimtelijke inrichting zo aanpassen dat mensen gestimuleerd worden om langer te verblijven en gebruik te maken van de voorzieningen. Denk hierbij aan het creëren van uitnodigende pleinen, parkjes, musea, speeltuintjes, terrasjes en andere verblijfsruimtes.

3. Inspiratie vanuit Blue Zones

De kernwaarden, kenmerken, kwaliteiten en eerdere ambities van het gebied toonden veel aanknopingspunten met de principes van de Blue Zones. Dit zijn gebieden in de wereld waar mensen langer en gezonder leven. Door deze principes toe te passen in de fysieke leefomgeving, streven we naar een gezond en vitaal Valkenburg-West. We beschrijven hoe de kenmerken van Blue Zones ons hebben geïnspireerd en hoe we ze kunnen vertalen naar een visie en concrete acties.

Wat zijn Blue Zones?

Blue Zones zijn regio's waar de inwoners uitzonderlijk oud worden en een goede gezondheid genieten.

De vijf bekende Blue Zones zijn:

1. Sardinië, Italië
2. Okinawa, Japan
3. Loma Linda, Californië
4. Nicoya, Costa Rica
5. Ikaria, Griekenland

Deze gebieden delen negen gemeenschappelijke kenmerken, de zogenaamde "Power 9", die bijdragen aan de gezondheid en levensduur van hun inwoners. De Power 9 Principles

1. Beweeg natuurlijk (Move Naturally): Regelmatige fysieke activiteit door dagelijkse taken zoals wandelen, tuinieren en huishoudelijk werk.
2. Een doel hebben (Purpose): Het hebben van een levensdoel, ook wel "ikigai" in Japan en "plan de vida" in Costa Rica genoemd.

3. Ontstress (Down Shift): Dagelijkse routines om stress te verminderen, zoals mediteren of een siësta houden.
4. 80% regel (80% Rule): Eten totdat men 80% vol zit om overeten en obesitas te voorkomen.
5. Overwegend plantaardig dieet (Plant Slant): Een dieet rijk aan groenten, fruit, peulvruchten en noten, met weinig vlees.
6. Matige alcoholconsumptie (Wine @ 5): Matige alcoholconsumptie, voornamelijk wijn, vaak in gezelschap van vrienden en familie.
7. Geloofsgemeenschap (Belong): Deel uitmaken van een geloofsgemeenschap en wekelijks religieuze diensten bijwonen.
8. Familie komt op de eerste plaats (Loved Ones First): Zorg voor ouders, grootouders, kinderen en partner.
9. Sociale verbondenheid (Right Tribe): Ondersteunende sociale netwerken en tijd doorbrengen met vrienden die gezonde gewoonten delen.

Toepassing op Valkenburg-West

Dagelijks functioneel bewegen

In Valkenburg-West willen we de omgeving zo inrichten dat bewegen onderdeel wordt van het dagelijks leven. Dit betekent:

- Parkeerplekken op loopafstand in plaats van direct voor de deur.
- Werk in het voedselbos, de moestuin of schooltuin.
- Traditionele activiteiten zoals gras maaien met een zeis of een ouderwetse grasmaaier.
- Wandelen en fietsen, met uitdagende routes zoals de Cauberg.

Gezonde voeding

Gezonde voeding is cruciaal. Inwoners van Blue Zones eten puur en onbewerkt voedsel. Voor Valkenburg-West betekent dit:

- Stimuleren van het eten van lokaal en vers voedsel, rechtstreeks uit het voedselbos, pluktuin of de buurtwinkel.
- Bevorderen van een overwegend plantaardig dieet met veel groenten, bonen en linzen, en weinig vlees.
- Het toepassen van de 80% regel om overeten te voorkomen.

Slim omgaan met stress en voldoende ontspanning

Om chronische stress te voorkomen, nemen we voorbeeld aan de Blue Zones:

- Creëren van rustplekken langs de Geul en op de Cauberg waar mensen kunnen ontspannen.
- Faciliteren van activiteiten op de Cauberg en Par'Cours zoals meditatie en yoga om stress te verminderen.

Veel sociale contacten

Een sterk sociaal netwerk is essentieel voor een gezonde gemeenschap. Daarom:

- Inrichten van ontmoetingsplekken zoals pleintjes, buurthuizen, bibliotheken, restaurants en musea. Dus in de Polfermolen een grand-café en bibliotheek in combinatie met een museum.
- Respecteren en betrekken van ouderen in de gemeenschap door samen aanleggen van een voedselbos, exploitatie mini bike-park, bemensing museum.
- Stimuleren van onderlinge hulp en samenwerking door zwerfaval opruimen, hulp in de schooltuin, etc.

Doel voor ogen

Een levensdoel helpt bij het gezonder groeien en ouder worden. In Valkenburg-West willen we mensen ondersteunen bij het vinden en nastreven van hun doelen:

- Aanbieden van workshops en activiteiten die helpen bij het ontdekken van persoonlijke doelen.
- Creëren van een omgeving waarin mensen in hun eigen tempo aan hun doelen kunnen werken, zonder stress en gejaagdheid.

Conclusie

Door de principes van de Blue Zones toe te passen, streven we naar een gezonder, gelukkiger en gezamenlijk langer leven in Valkenburg-West. Dat kan gedaan worden door gebruik te maken van nudging technieken. Het ontwerpen en inrichten van het gebied op een zodanige manier, dat we het menselijk gedrag vanzelfsprekend een zetje kunnen duwen in de goede richting. Dit ambitiedocument dient als leidraad voor beleidsmakers, bewoners en stakeholders om samen te werken aan een vitale en duurzame gemeenschap. Met deze aanpak creëren we een omgeving waar iedereen met trots kan wonen, werken en recreëren, geïnspireerd door de bewezen succesformules van de Blue Zones.

4.

Valkenburg West in zones

We onderscheiden in de uitwerking van ons plan vier zones met ieder een eigen focus en thema:

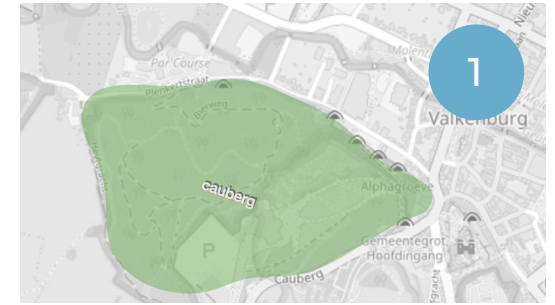
- 4.1 De Cauberg: Natuurlijk stadspark als groene long p16
- 4.2 De Plenkertstraat: Beleving met mergel als bestemming p26
- 4.3 De Geul: Ontdekken van de blauwe levensader p42
- 4.4 Par'Cours: Vitale hub van wielerstad Valkenburg p46

Apart geven we aan hoe we deze met elkaar verbinden en faciliteren.

4.1

De Cauberg: Natuurlijk stadspark als groene long

De Cauberg, beroemd om de steile beklimming tijdens de jaarlijkse Amstel Gold Race, verdient meer erkenning als bestemming op zich. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de Cauberg kan worden getransformeerd tot een icoon van Valkenburg aan de Geul en we de unieke kwaliteiten van de Cauberg kunnen benutten om er een aantrekkelijke plek te creëren voor zowel lokale bewoners als toeristen.

Case Story: Johannisberg in Bielefeld

De Johannisberg in Bielefeld (Duitsland) is een inspirerend voorbeeld van hoe een verwaarloosd park nieuw leven kan worden ingeblazen en getransformeerd tot een waardevolle bestemming. Deze berg, dicht bij de binnenstad, heeft een vergelijkbare ontwikkeling doorgemaakt als de Cauberg.

De Johannisberg, met een rijke geschiedenis die teruggaat tot de middeleeuwen, is getransformeerd tot een recreatiegebied met parken, wandelpaden en uitkijkpunten. In 2004 werd het gebied nieuw leven ingeblazen met een subsidie van 1,5 miljoen euro. Tegenwoordig is het een levendig recreatiegebied dat natuur, cultuur en recreatie combineert.

Huidige situatie van de Cauberg

De Cauberg is momenteel weinig zichtbaar en toegankelijk. Het vele groen en de bomen belemmerden tot voor kort het zicht op de prachtige panorama's en de stad aan de voet van de berg. Een recente snoeibeurt heeft met name het uitzicht sterk verbeterd, maar de berg is nog geen populaire bestemming. Het huidige Kuurpark biedt weinig aantrekkingskracht en er is bovenop de Cauberg weinig te beleven.

Voorstellen voor verbeteringen en transformaties

Natuur en Cultuurpark

Het Kuurpark kan worden getransformeerd tot een Natuur en Cultuurpark, aantrekkelijk voor alle leeftijden en interesses. Dit park kan dienen als een plek waar mensen graag naartoe gaan en blijven.

Natuurspeelplaats

Met het verdwijnen van De Valkenier mist Valkenburg een avontuurlijke speelplek. De Cauberg biedt de mogelijkheid voor een grote natuurspeelplaats met diverse elementen:

- **Klim- en klauterelementen:** Boomstammen en rotsblokken voor balanceren, klimmen en zitten.
- **Groene elementen:** Bomen en struiken die schaduw en natuurlijke grenzen creëren, evenals bloemrijke graslanden die bijdragen aan de biodiversiteit.
- **Speelhutten en -structuren:** Takkenhutten waar kinderen in kunnen spelen en hun eigen ruimte creëren, en touwbruggen en schommels gemaakt van natuurlijke materialen zoals touw en hout.
- **Zit- en rustplekken:** Picknicktafels en banken gemaakt van natuurlijke materialen, evenals rustige hoekjes waar kinderen zich kunnen terugtrekken.

Deze speelplaats bevordert buiten spelen en fysieke activiteit, wat helpt bij het bestrijden van obesitas en het bevorderen van een gezonde levensstijl. In het beleidsplan “Speelruimte Valkenburg ad Geul / sept 2022” wordt dit ook onderschreven en worden ook financieringsmogelijkheden en subsidies aangegeven.

Overigens heeft het Geulpark al een dergelijke speeltuin, maar deze ligt aan de andere kant van Valkenburg.

Voedselbos en Pluktuin

Een voedselbos en pluktuin kunnen worden ontwikkeld in het overgangsgebied van het huidige Kuurpark en het Polferbos. Regionale en streekeigen struiken en bomen bieden voedsel voor de inwoners van Valkenburg. Mensen kunnen genieten van vers fruit zoals peren, appels of kersen als beloning voor hun wandeling.

Samenwerking met Yuverta, de gemeente en de lokale bevolking kan dit project realiseren. Yuverta en Regionaal Voedselsysteem Limburg kunnen helpen bij het opzetten, monitoren en mede-onderhouden van het voedselbos i.s.m. bewonersgroepen. In het Groenbeleidsplan van 2023 worden al de subsidiemogelijkheden benoemd die daadwerkelijke realisatie zullen bevorderen, (zie bijlage 4).

Daarnaast kan een pluktuin worden opgezet met eetbare kruiden en bloemen. Deze tuin draagt bij aan de biodiversiteit en trekt insecten aan. Belangrijk is dat een groep vrijwilligers uit de buurt eigenaarschap krijgt en zorgt voor het onderhoud en de vernieuwing van de tuin, wat sociale cohesie bevordert en eenzaamheid helpt voorkomen.

Scholen kunnen worden uitgenodigd om naar deze plek te komen om te leren over regionale voedselsoorten, waar ons voedsel vandaan komt, hoe het ruikt en proeft en wat er nodig is om het op ons bord te krijgen. Dit kan een verlengde schooltuin worden waarbij scholen een deel van de tuin adopteren. Informatiemateriaal over de natuur en het milieu kan worden geplaatst.

Verbeterde Toegankelijkheid

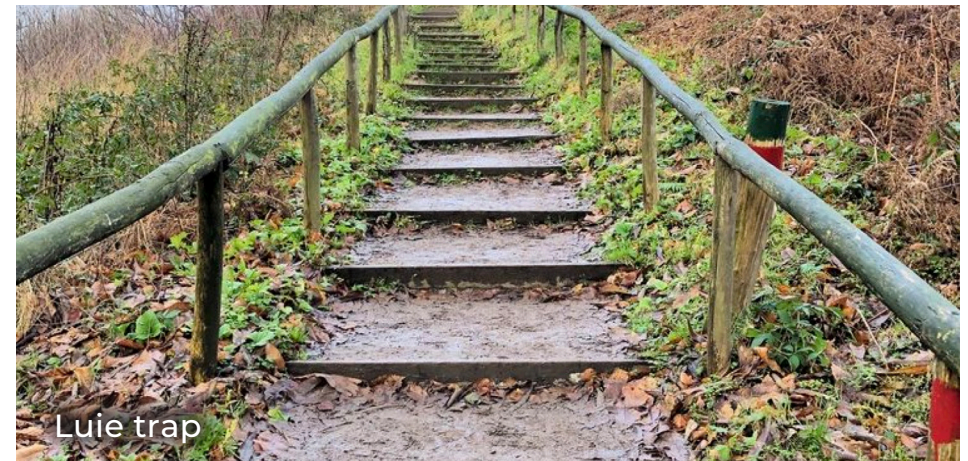
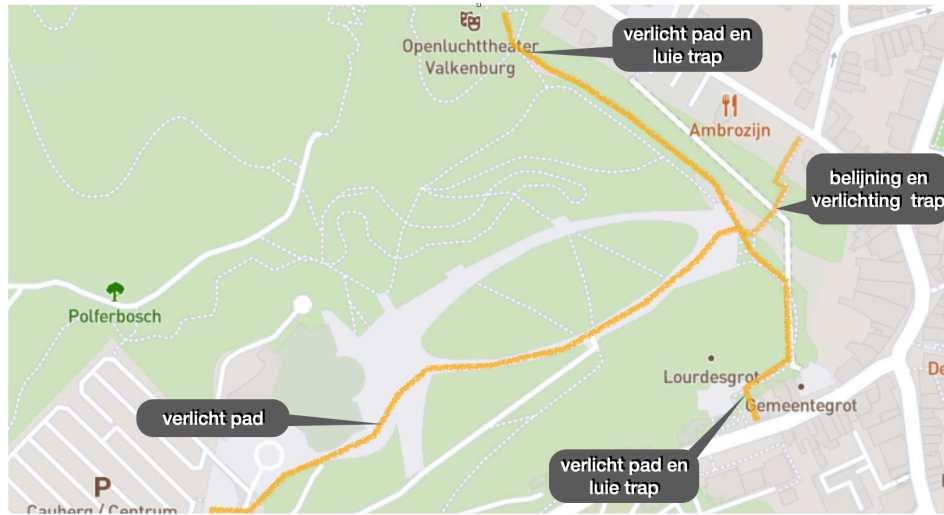

De huidige wegen naar de Cauberg zijn moeilijk te vinden en slecht aangegeven. Ter hoogte van het Openlucht theater en bij de Lourdesgrot zijn voetpaden naar boven maar lijkt het alsof je een prive terrein oploopt. Deze ingangen zouden moeten uitnodigen om je bestemming “Cauberg” op te pakken en naar boven te lopen.

Dit zou er verder verbeterd moeten worden:

- **Duidelijke voetpaden:** Gebruik van kleurverschil in de verharding en verlichting met kleine lichttornamenten voor veiligheid en herkenbaarheid, vooral 's avonds en 's nachts.
- **Luire trappen:** Brede treden en geringe stijging voor comfortabeler lopen, vooral voor mensen die moeite hebben met steile trappen.
- **Bewegwijzering:** Tijdsaanduiding naar bestemmingen zoals het centrum, zodat bezoekers weten waar ze aan toe zijn.

- Verhalende elementen langs het pad: Deze elementen kunnen iets over de geschiedenis van Valkenburg verbeelden, wat de wandelaar begeleidt en zorgt voor verbinding.

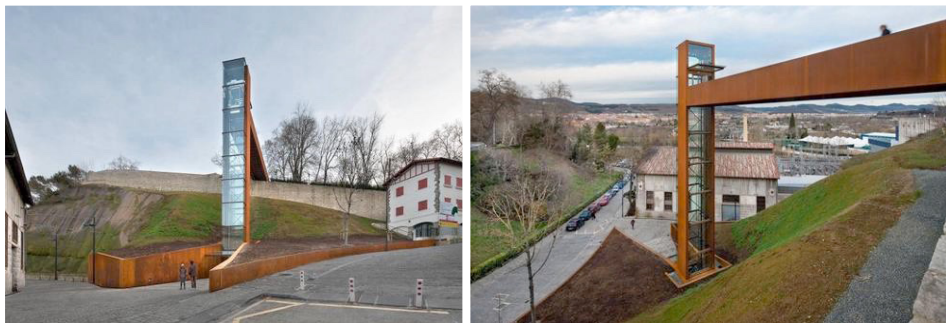
Het pad vanaf het 15-februaripark, waarin een steile trap is opgenomen, moet ook deze kleur krijgen en al herkenbaar zijn en starten vanaf de Plenkertstraat. Kleurverschil, bewegwijzering en verlichting aanbrengen is essentieel.

Bovenaan deze trap, op het kruispunt van al deze paden, kan een aantrekkelijke zitplek worden gemaakt waar wandelaars kunnen zitten, liggen of picknicken. Een panoramatafel geeft duiding aan het uitzicht.

Ook elders op de Cauberg zijn fijne zitplekken nodig die uitzicht bieden op de omgeving.

Mechanisch Stijgpunt

Een modern vormgegeven lift kan de drempel verlagen om het hoogteverschil te overwinnen en bovenop de Cauberg te komen. Het 15-februaripark is daarvoor een heel geschikte plek. Deze lift maakt de Cauberg toegankelijk voor minder validen en mensen met kinderwagens. Een glazen lift biedt een attractieve ervaring door het zicht op de omgeving tijdens het stijgen en dalen.

Een dergelijk stijgpunt kan extra attractief worden gemaakt door het aanbrengen van een klimwand. (De mergelwanden zelf zijn namelijk niet te beklimmen vanwege het afbrokkelen van het gesteente. Het zou ook een manier kunnen zijn om de lift te exploiteren. Beheer, uitgifte tickets, begeleiding, koffie-uitgifte terras, etc zou vanaf de plint kunnen onder het nieuwe gebouw op de locatie “pand Mommers”, tegenover het 15-februaripark.

Klimwand en Klimpark

De steile mergelwanden zijn kwetsbaar en niet geschikt

voor steile klimparcoursen, maar de lift zou aan een zijde een mooie basis kunnen vormen voor het installeren van een klimwand. Daarmee heeft de Plenkertstraat er een publiekstrekker bij.

Een klimpark met uitdagende parcoursen en ziplines biedt avontuurlijke mogelijkheden voor bezoekers van alle leeftijden. Hiervoor hoeven geen bomen te worden gebruikt, waardoor deze worden ontzien. Een exploitant voor het klimpark is nog niet gevonden, maar een firma heeft interesse getoond.

Panorama Horeca Terras

Het grote terras bij het Casino kan worden herontwikkeld tot een ontmoetingsplek met uitzicht over de Valkenburgse heuvels. Het Casino heeft aangegeven de exploitatie te

willen oppakken. Of zelfstandig of door een verzameling van foodtrucks en tijdelijke horeca. Het terras kan opnieuw worden ingericht als een fijne ontmoetingsplek voor alle doelgroepen, waar je kunt genieten van onbewerkte en regionale producten, uitkijkend over de Valkenburgse heuvels of spelende kinderen in het Kuurpark.

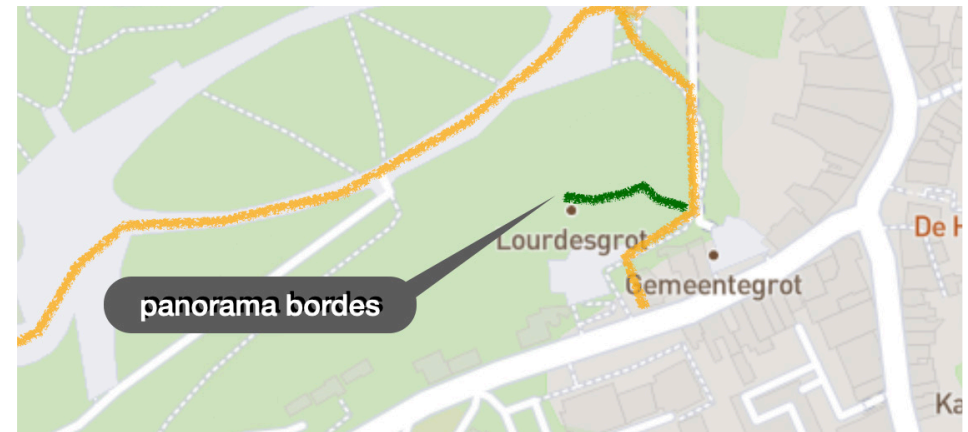
Het assortiment kenmerkt zich door regionale, ambachtelijke producten en onbewerkt voedsel.

Ook een uitgiftepunt voor drankjes en picknickmanden zou hier welkom zijn.

Evenals de beschikbaarheid van goede wifi ten behoeve van werken/overleg in het groen.

Historisch Panorama Terras

Het voormalige panorama terras boven de Lourdesgrot kan worden hersteld, waardoor bezoekers een prachtig uitzicht op de binnenstad krijgen. Dit terras kan een attractie op zich worden, met bankjes en een panorama-tafel. De grond moet hiervoor worden aangekocht van de stichting die eigenaar is.

Conclusie

Door de voorgestelde verbeteringen en transformaties wordt de Cauberg een bruisend, toegankelijk en aantrekkelijk park voor zowel bewoners als toeristen. De Cauberg kan zo uitgroeien tot een iconische bestemming die bijdraagt aan de levenskwaliteit van de inwoners en het toeristisch potentieel van de regio.

Kunst en Cultuur in het Park

We raden aan om het aantal beelden in het park uit te breiden, met uitleg over de kunstenaars en kunstwerken. Een beeldenroute creëren kan het park levendig maken. Dat heeft de route “Alltagsmenschen”, met toegankelijke beelden door het centrum van Valkenburg, wel bewezen. Deze beelden prikkelen de verbeelding en maken het park levendig.

Grotere Opgave: Aaneensluitende Ontwikkeling

De actuele situatie in Valkenburg biedt een unieke kans voor toeristische ontwikkeling, met een bredere opgave dan alleen Valkenburg West. Aaneensluitende locaties zoals de Cauberg, de voormalige stadscamping en camperplaats Den Driesch, en het gesloten attractiepark Sprookjesbos bieden mogelijkheden voor een geïntegreerde ontwikkeling met ondernemers. Samen met het recreatiepark De Wilhelminatoren en grenzend aan Thermae2000 en Holland Casino vormt dit een gebied dat de gemeente integraal kan ontwikkelen.

4.2

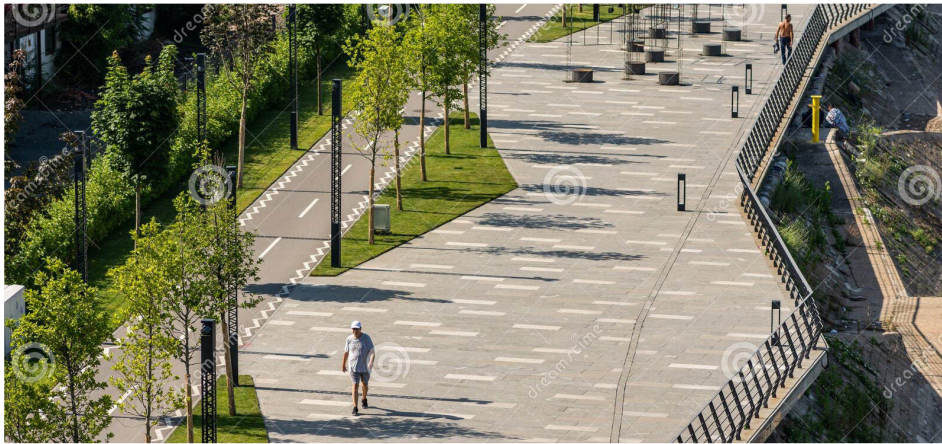
Plenkertstraat: Beleving met mergel als bestemming

De Plenkertstraat vormt de verbinding tussen het bruisende centrum van Valkenburg en het natuurschoon van Ingendaal. In deze straat treffen we een mengeling van hardrijdend sluipverkeer, nietsvermoedende groepen wandelaars en fietsers aan.

In plaats van een doorgaande verbinding zou de Plenkertstraat weer een bestemming op moeten zijn door:

- Autovrij maken en inrichten als fiets- en voetgangersstraat waar auto's te gast zijn. Beperk de toegang tot alleen directe bewoners en voorkom doorgaand verkeer.

- Inrichten als verblijfsgebied, niet als doorgaande straat.
- Creëren van een promenade met bankjes, groen, drinkwatervoorzieningen en kleine waterpartijen.

- Meanderen van de Plenkertstraat. Door bochten en meer groen uit te nodigen om verder te kijken, zal het verkeer langzamer gaan rijden.

- Scheiden van voetgangers en fietsers door verschillende bestrating in vorm en kleur te gebruiken.

- Bij de Polfermolen een knip maken voor autoverkeer en transformeren tot een parkachtig plein.

Bij het betreden van het gebied moet duidelijk zijn dat de wegen voor auto's verboden zijn en ook doodlopen. Borden en aanduidingen op straat geven aan dat dit gebied alleen voor voetgangers en fietsers is bestemd. Alleen aanwonenden mogen als “auto te gast” door de Plenkertstraat. Richting Tivoli, na het passeren van Par’cours, moet het duidelijk worden door landelijke bestrating, aankleding en bebording dat men een natuurgebied inrijdt. De Koningswinkelhof en Tivoli moeten bereikbaar blijven voor toeleveranciers. Toelevering van Par’Cours loopt via de bruggen die daarvoor speciaal verzwaard zijn. Deze worden voorzien van op afstand bestuurbare verzonken paaltjes.

De Polfermolen

De Polfermolen moet weer het bruisend middelpunt van Valkenburg West worden door een clustering van functies die goed bij elkaar passen en elkaar versterken.

Een rapport Toekomst Polfermolen, opgesteld door de hospitality groep, heeft variant 1A in 2023 gekozen met een investeringsbudget van 4,25 miljoen euro. In deze variant worden het huidige zwembad en de bovengelegen fitnessruimte volledig gesloopt. Een mogelijke kostenbesparing zou kunnen worden gerealiseerd door de fitnessruimte te behouden en voor andere functies in te zetten, waarbij alleen het zwembad wordt gesloopt en hier een nieuwe aanbouw komt. Deze vernieuwde Polfermolen, duurzaam en representatief gemaakt, kan dan worden ingevuld met de volgende participanten.

Lonkend perspectief: een sociaal kunst en cultuurcluster

Dit multifunctioneel centrum huisvest een museum, informatiecentrum, Yuverta opleiding, bibliotheek, kinderopvang, grand café, theater, sportfaciliteiten en ruimtes voor sociaal-maatschappelijke activiteiten. Het is een dynamische plek waar verschillende generaties samenkomen en diverse activiteiten plaatsvinden.

De Polfermolen biedt zo een mix van educatieve, culturele en sociale activiteiten die een belangrijke rol spelen in het versterken van de gemeenschap en het bevorderen van sociale cohesie.

Een voorbeeld van een vergelijkbare locatie is Het Huis van Eemnes.

Participanten in de nieuwe Polfermolen

Mergel-experience

Mergelstad Valkenburg heeft een rijke geschiedenis waarin lokale kalksteen (mergel) een centrale rol speelt. De Plenkertstraat in het algemeen en de Polfermolen in het bijzonder kunnen worden gepositioneerd als het startpunt en het centrale middelpunt van deze beleving.

Er zijn hier al veel aantrekkelijke mergellocaties aanwezig:

- Zichtbare steilwanden van de Cauberg.
- Diverse groeves waaronder Alphagroeve, Plenkertgroeve (voormalige “monstergrot”) en de Gemeentegrot (momenteel uitgang).

- Monumentale mergelhuizen zoals Villa Alpha en Villa Rozenheuvel.

- De Irenekerk, nu restaurant Ambrosius.

- Het Openluchttheater met de groeve Heksenkeuken (verhaal van de Bokkenrijders).

- Museum Romeinse Katakomben.

- Cuypershuisje boven de Katakomben.
- Prehistorische vuursteenmijnen, waarvan de 5000 jaar oude restanten direct vanaf de straat bewonderd kunnen worden, voorzien van een eigentijdse presentatie.

De Polfermolen biedt een uitgelezen kans om een Mergel Experience Centrum onder te brengen waar vooral geologische en (cultuur)historische aspecten aan bod kunnen komen.

Een belevingstheater zou bezoekers onderdompelen in de tijd waarin tropische zeeën op deze plek heersten en de Mosasaurus rondzwom. Resten van fossielen

zouden het ontstaan van mergel kunnen tonen. Een interactieve tentoonstelling zou authentieke verhalen van de blokbrekers vertellen en laten zien hoe de industrie eruitzag, de invloed op het lokale dagelijks leven, en de flora en fauna rondom de groeves.

Mosasaurus op ware grootte

Interactieve mergel expositie

Deze locatie kan onderdeel worden van een Unesco-Geopark.

Integratie musea

Een vergaande integratie of samenwerking van de Gemeentegrot, Museum Romeinse Catacomben en Museum Valkenburg biedt unieke kansen. Zowel de Gemeentegrot als het Museum Romeinse Katakomben missen een goed bezoekerscentrum en tentoonstellingsruimte. Beide locaties hebben geen ruimte voor een museumwinkel en bescheiden horeca. Het Openluchttheater mist een goed entreegebouw voor o.a. ticketverkoop en omkleedruimtes. Alle faciliteiten voor bezoekers en medewerkers kunnen ondergebracht worden in de Polfermolen en worden gedeeld: ontvangst- en verkoopbalie, toiletgroepen, museumruimte, horeca en museum-winkel. Educatieve activiteiten en workshops kunnen in gezamenlijke, multifunctionele ruimtes worden aangeboden. Parkeren kan makkelijk bij het Odapark en de route naar de Plenkertstraat loopt dan via de Polfermolen.

Synergie en Combinatietickets

Synergie kan worden bereikt door combinatietickets aan te bieden voor verschillende locaties. Hierdoor heeft de bezoeker een duidelijk startpunt, kan zich goed oriënteren en zal langer blijven door het combineren van verschillende mergellocaties.

Gemeentegrot

**GEMEENTEGROT
VALKENBURG**

De Gemeentegrot wil graag een museumstatus verwerven, wat een ander publiek van kunst- en cultuurliefhebbers kan aantrekken. Houders van de Museumkaart krijgen dan gratis toegang, wat de bezoekersaantallen zal verhogen. Museum Valkenburg en Museum Romeinse Katakomben hebben deze status al.

De huidige ingang van de Gemeentegrot bevindt zich aan de voet van de Cauberg, wat niet ideaal is. De locatie is al druk met toeristen en spreiding is gewenst. Bij grote drukte staan bezoekers buiten op de smalle stoep, wat gevaarlijke situaties oplevert in combinatie met de druk bereden Cauberg.

Verplaats de ingang naar de Plenkertstraat, rechts naast Villa Rozenheuvel, bijna tegenover de Polfermolen. De huidige nooduitgang van de Gemeentegrot wordt dan omgebouwd tot hoofdentree. De bezoekersreis eindigt dan bij de huidige ingang aan de Cauberg, waarna bezoekers het centrum van Valkenburg in kunnen gaan of andere mergellocaties zoals de Fluwelengrot of Mergelrijk kunnen bezoeken. Deze route kan ook tijdens de Kerstmarkt worden gevolgd.

Deze nieuwe ingang moet opvallen en een iconische entree worden. De ticketverkoop kan plaatsvinden in de Polfermolen of er tegenover. De nieuwe directeur onderstreept deze potentie.

Museum Valkenburg

Dit museum is nu gevestigd in het centrum van Valkenburg en zit daar eigenlijk ongelukkig. Hoewel gehuisvest in een prachtig pand, is dit pand door zijn vele kamertjes en trappen minder geschikt als museum voor een breed publiek. Het museum heeft twee afdelingen: beeldende kunst uit Limburg en een expositie over geologie, archeologie en vuurstenen, maar ook over Valkenburg als mergelstad en vestingstad.

Deze twee afdelingen in één organisatie en gebouw zijn geen goede combinatie. Het onderwerp, het type vrijwilliger en ook de manier van exposeren en vertellen zijn heel verschillend. Een verhuizing naar de Polfermolen zou een goede ontwikkeling kunnen zijn, waar in het verleden al eens met wethouder Kevin Rouwette over gesproken is. Ook het museum staat hiervoor open, zo geeft de voorzitter van Stichting Museum Valkenburg aan. Het verhaal van de mergel kan dan in samenwerking met de Gemeentegrot worden verteld en zo een kwaliteitsimpuls krijgen. Jaarlijks ontvangt het museum 50.000 euro subsidie van de gemeente waarvan een groot gedeelte terug vloeit als huur van het huidige pand.

Museum Romeinse Katakomben

Dit museum bestaat uit twee stichtingen: Katakomben, inclusief luchtschachten en Cuypershuisje, en een exploitatiemaatschappij. De eigenaar is de familie Van Diepen. Deze groeve bevat nagebootste catacomben uit het oude Rome, met een gids die je meeneemt langs fresco's en beelden. Jaarlijks hebben ze ongeveer 15.000 bezoekers, maar dit waren er ooit 60.000. Het ontvangstgebouw ziet er van buiten representatief

uit, maar is in slechte staat. Doordat het geheel uit mergel is opgetrokken, hebben ze hoge stookkosten en veel last van vocht. Daarom staat men open voor een andere functie voor dit gebouw en kan de ticketverkoop en entree plaatsvinden bij de Polfermolen, waar -als eerder opgemerkt- alle voorzieningen wel zijn die juist ontbreken bij het ontvangst gebouw van MRK. Omdat het Cuypershuisje vaak slachtoffer was van vandalisme, is het wat verstopt in het struikgewas.

Een samenwerking met de andere musea in Valkenburg heeft plaatsgevonden, maar is verwaterd. Men zou dit graag willen herstellen, zoals elders in dit document wordt voorgesteld bij het onderdeel 'Polfermolen'. Een samenvoeging van deze 'gelijkgezinde organisaties' zou een aantal van de hier beschreven problemen gelijktijdig oplossen.

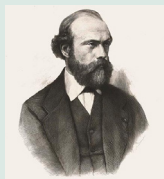
Openluchttheater

Dit theater is de eerste plek in Valkenburg waar mergel werd gewonnen. Is uniek en historisch. Vanaf de jaren '90 is het teruggegeven aan de natuur.

Vanaf 2005 is het door vrijwilligers weer opgepakt en

verder ontwikkelt. Een voorbeeld van “burgerkracht”, aldus het OLT zelf. Is nu echter alleen open als er ook uitvoeringen zijn. Vanaf de straat nodigt het ook niet uit om hier naar boven te lopen. Als bezoekers dit al doen, staan ze buiten de opening voor de uitvoeringen, voor een gesloten poort.

Ontvangen 60.000 euro subsidie van de gemeente waarvan weer 40.000 euro terugvloeit als huur theater. Hebben momenteel geen foyer, logistiek lastig en geen parkeermogelijkheid voor de deur. Verder hebben ze beperkte toiletten en beperkte horeca. Willen dit graag uitbreiden omdat bv. horeca ook een belangrijke inkomstenbron is. Het OLT ziet veel mogelijkheden om van de Polfermolen gebruik te maken en synergie met de overige organisaties daar.

Idee: Architectuur en Tentoonstelling Cuypers

Een tentoonstelling rondom de architectuur van de beroemde architect Cuypers, die veel gebouwen en monumenten in Valkenburg heeft ontworpen, waaronder het Openluchttheater en het Cuypershuisje in de Plenkertstraat, kan dienen als startpunt. Dit biedt een breder, diepgaander en kwalitatief hoogwaardiger verhaal dan wat elke instelling afzonderlijk kan vertellen. Bestaand aanbod, zoals wandelroutes rondom het thema mergel, kan hier worden geïntegreerd.

Het Openluchttheater zou dan overdag, buiten de voorstellingen om, geopend moeten zijn aantrekkelijk zijn voor een bezoek. Hier kan dan informatie worden gegeven over de geschiedenis en architectuur, en in de Heksengroeve kan het verhaal van de Bokkerijders met geluid en beeld worden ervaren.

Yuverta

Yuverta verzorgt VMBO en MBO opleidingen in het blauw-groene domein, waaronder opleidingen zoals Toegepaste Biologie, Adviseur Duurzame Leefomgeving en Urban Green Development. Yuverta neemt ook deel aan Ecobiose, waarin onderwijsinstellingen, bedrijven en overheden samenwerken aan een natuurinclusieve toekomst.

Yuverta waardeert de huisvesting in De Polfermolen, wat goed aansluit bij de educatieve doelen:

- Het ligt midden in het gebied waar de opleiding om draait, zoals Ingendaal, De Geul, de groeves en het Polferbos. Dit biedt een living lab waar studenten direct de omgeving kunnen onderzoeken, ontwikkelen en onderhouden.
- Op termijn wil de school een onderzoekscentrum en bezoekerscentrum toevoegen, wat kan bijdragen aan het groene informatiecentrum. Leerlingen kunnen ook actief bijdragen aan de ontwikkeling, invulling en exploitatie van dit centrum.
- De waarden van Yuverta sluiten goed aan bij het Blue Zone principe en zorgen voor jong publiek en levendigheid in dit gebied.

Green experience, natuurinformatiepunt, living lab

De Polfermolen fungeert als de as tussen verschillende natuurbiotopen, met natuurgebied Ingendaal aan het uiteinde van de Plenkertstraat, de vleermuizenpopulatie in de groeves van de Cauberg, de natuur van het Polferbos en direct gelegen aan de stromende Geul. Dit maakt het een ideale plek voor een informatiecentrum en groene belevingsplek rondom deze thema's. Mogelijke afzenders zijn Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, IVN, Waterschap, Yuverta en de gemeente Valkenburg. Het kan het startpunt zijn voor wandelingen en excursies, of een bestemming op zichzelf.

Het eerder genoemde Ecobiose, een samenwerkingsverband tussen mbo-, hbo- en wo-instellingen, een brede vertegenwoordiging van het bedrijfsleven, provincie Limburg en alle Zuid-Limburgse gemeenten, kan hier de meest actuele kennis op het gebied van biodiversiteit en duurzame leefomgeving toegankelijk presenteren en delen. Yuverta maakt voorlichtingsmateriaal en proefopstellingen voor beurzen, die na afloop vaak worden weggegooid of opgeborgen. Dit materiaal kan goed worden gebruikt in het nieuwe bezoekerscentrum, waar informatie wordt gegeven over de groenblauwe omgeving.

Bibliotheek

In een multifunctioneel centrum kan een bibliotheek goed worden ingepast in de Polfermolen, juist in

combinatie met andere functies. Bibliotheken zijn meer dan plekken waar boeken worden uitgeleend; ze fungeren als ontmoetingsplaatsen en bieden diverse educatieve, culturele, sociale en digitale diensten. Mensen komen vaak de krant lezen of taalcursussen volgen. Bibliotheken organiseren ook voorleessessies voor kinderen en trainingen in digitale vaardigheden. Ze zijn centra voor culturele activiteiten zoals lezingen, workshops en exposities, en bevorderen sociale interactie door gemeenschapsevenementen zoals boekenclubs en knutselmiddagen te organiseren. Bibliotheken dragen bij aan persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie en levenskwaliteit, waarden die passen bij de Blue Zone-gedachte.

De gegevensdragers hoeven niet in een aparte ruimte te worden ondergebracht, maar kunnen verdeeld worden over de ruimte en gecombineerd met een grand café met bijvoorbeeld een centrale grote leestafel.

Kinderopvang in sporthal

De sporthal in de Polfermolen heeft een prima bezetting, met name in de avonden, gemiddeld 80%. Overdag is de bezetting gemiddeld 30%, vooral door scholen. Hoewel hier geen urgentie ligt, kan de bezetting beter, vooral in de overgang tussen overdag en de avond.

Dit kan worden ingevuld door bv. Monkey Moves, die door middel van plezierig bewegen kinderopvang verzorgt. De sporthal wordt tijdelijk omgebouwd met bestaande toestellen tot een thematische speelwereld, bijvoorbeeld een jungle. Kinderen worden gestimuleerd om een circuit te doorlopen, wat op een natuurlijke manier bewegen stimuleert. Deze landelijk opererende organisatie heeft ook een vestiging in Maastricht, die deze locatie in Valkenburg zou kunnen exploiteren.

Kans

Thematische Luisterroutes met Podwalks

Om de verschillende locaties en plekken in Valkenburg aan de Geul met elkaar te verbinden en deze tot leven te laten komen, kunnen zogenaamde podwalks worden ontwikkeld en aangeboden.

Wat is een Podwalk?

Een podwalk is een samentrekking van “podcast” en “walk”, en het is een interactieve en locatieafhankelijke audiotour die deelnemers op hun eigen tempo kunnen volgen via hun smartphone. Deze tours combineren audiovertellingen, muziek en geluidseffecten om een diepgaande en boeiende ervaring te bieden terwijl gebruikers een bepaalde route of gebied verkennen.

Hoe werkt het?

Gebruikers downloaden een audiobestand via een app en volgen de gps-gestuurde instructies in de audiotour terwijl ze door de stad, een natuurgebied of andere locaties lopen. De audiotour kan verhalen bevatten over historische gebeurtenissen, lokale legendes, culturele informatie, of zelfs persoonlijke anekdotes van bewoners. Dit maakt de ervaring niet alleen informatief, maar ook persoonlijk en levendig.

Extra Mogelijkheden: Augmented Reality

Een extra mogelijkheid is het gebruik van augmented reality (AR) op locatie. Wanneer gebruikers door hun smartphone kijken, kunnen ze gebeurtenissen uit het verleden zien, zoals hakkende mijnwerkers in de vuursteenmijn, of zaken die normaal niet zichtbaar zijn, zoals het gangenstelsel onder hun voeten. Bij de kasteelruïne wordt deze techniek al toegepast, wat een inspirerend voorbeeld is van hoe AR de ervaring van een podwalk kan verrijken.

Door het implementeren van podwalks met augmented reality, kan Valkenburg aan de Geul zijn rijke geschiedenis en culturele erfgoed op een moderne en interactieve manier presenteren, waardoor zowel inwoners als bezoekers op een unieke wijze verbonden worden met de omgeving.

Projectontwikkeling Plenkertstraat

In de Plenkertstraat zijn er enkele kavels die vanwege leegstand of sloop in aanmerking komen voor herontwikkeling.

Pand “Mommers”

Dit kavel ligt tegenover het 15-februaripark en is momenteel eigendom van een particuliere eigenaar, met wie wij contact hebben gehad. Het pand, dat voorheen een winkel en gokhal huisvestte, is afgebrand en grotendeels gesloopt. Alleen de fundering is achtergebleven, omgeven door een schutting met reclame van de gemeente met de tekst “Veelzijdig Valkenburg”. Dit ontsiert de straat en de resten van de brand zijn zelfs van bovenaf goed zichtbaar. De ontwikkelaar wil hier een wooncomplex met appartementen bouwen. Belangrijk om hier een eyecatcher te maken die bezoekers verleidt om verder de Plenkertstraat in gaan. Het gebouw mag hier echter niet te veel volume hebben en geen rechte daken om meer “blokkendozen” te voorkomen in de straat. De uitstraling van het gebouw moet het thema “mergel en groen” hebben. Wonen op deze locatie lijkt ons een prima optie om de straat levendig te houden. Het gebouw mag echter niet te hoog worden om het uitzicht vanaf de Cauberg naar de Geul niet te belemmeren. Daarnaast moeten er onder de appartementen kleinschalige bedrijven komen, grenzend aan de straat. Dit zou bijvoorbeeld een kleine koffiezaak met terras kunnen zijn, evenals de exploitatie van het klimpark/zipline dat start in het tegenoverliggende 15-februaripark.

Gebouw van voormalige IJssalon en Restaurant Golosoni
Het pand waar voorheen ijssalon en restaurant Golosoni waren gevestigd, kan mogelijk worden aangekocht. Veel geïnterviewden vinden dat de buitenkant van dit gebouw de Plenkertstraat ontsiert. Het gebouw is tegen de steile wand van de Cauberg aangebouwd en vormt daarmee een geschikte locatie voor een mergelinformatiecentrum en entreegebouw voor de Gemeentegrot. De gevel kan worden verwijderd en vervangen door een buitenlaag van mergelsteen.

Voormalige Chinees

Voor dit kavel heeft een ontwikkelaar een plan gemaakt voor de realisatie van appartementen. Wij hebben daar kennis van genomen. Het geldende bestemmingsplan van de gemeente blijft wat ons betreft hier van kracht, wat betekent dat ook hier voorzieningen in de plint onder de woonlagen moeten

komen. Ook moet er voldoende diversiteit in het type bewoner zijn. Dit om in de straat voldoende levendigheid te hebben. Aangezien de plannen voorzien in een groene ontwikkeling van de omgeving van de Plenkertstraat, moet de uitstraling en aankleding van deze appartementen aansluiten bij dit groene karakter. Het huidige, voorliggende plan is nog veel veel een blokkendoos door de rechte gevellijnen en platte daken en heeft het gebouw te weinig groene aankleding, zoals de referentiebeelden in het plan wel laten zien.

Plan Valkenier

Het gebied van het voormalige pretpark de Valkenier te Valkenburg a/d Geul, zal de komende jaren worden aangepakt. In opdracht van een ontwikkelaar heeft een architectenbureau een stedenbouwkundige plan ontwikkeld waarvan wij kennis hebben genomen. Het is een woonlandschap geschikt voor diverse doelgroepen, gebouwd rondom het natuurlijke water. We vinden dat op deze plek een passende invulling, gezien de concentratie van bedrijvigheid en voorzieningen in de Plenkertstraat en parkeren voor bewoners zal onder de woonblokken

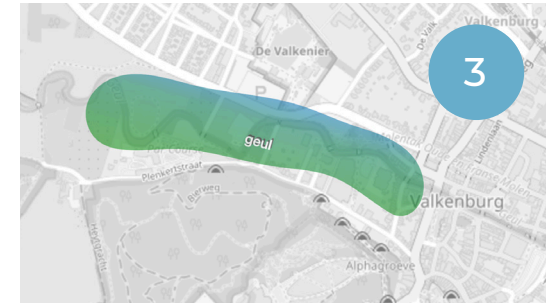
plaatsvinden. De meerlaagse groene parkeergarages zoals beschreven op pagina 58 zouden hier mooi bij aansluiten.

Er is een groene bufferzone voorzien aan en over de Wilhelminalaan, grenzend aan de wadi's rondom Par'Course. Het doorgaande verkeer wordt verplaatst en de Wilhelminalaan getransformeerd tot een groene verbindingsstructuur met de stad. In deze groene bufferzone zou voldoende plek moeten zijn voor spelen en ontmoeten.

4.3

De Geul: Ontdekken van de blauwe levensader

De Geul, in zijn natuurlijke vorm, is op weinig plekken zichtbaar, terwijl dit een van de kernwaardes van de stad is. Niet voor niets heet het Valkenburg aan de Geul. Echter, op de meeste plekken in de stad is de Geul gekanaliseerd tot een soort stadsgracht.

In Valkenburg West hebben we de kans om deze blauwe kwaliteit toegankelijk en beleefbaar te maken. Dit kan op verschillende manieren:

- **Toegankelijke Oevers:** Maak de oevers van de Geul toegankelijk door ze geleidelijk te laten aflopen en de mogelijkheid te bieden om op deze oevers te verblijven.

- **Uitbreiding Wadi's:** Breid de wadi's, die nu voor het Par'Cours terrein liggen, verder uit richting Odapark en maak deze toegankelijk met behulp van verhoogde houten looppaden.

- **Verhoogde Houten Looppaden:** Deze looppaden zijn al aangelegd aan de andere zijde van de oprit naar Par'Cours, maar lopen daar ten einde. Met het doortrekken van deze houten looppaden ontstaat de mogelijkheid om in dit gebied te flaneren. Bij het Odapark kunnen deze looppaden uitgebreid worden met drijvende houten pontons. Hierdoor kan ook een wandelrondje naar het centrum worden afgemaakt, wat extra attractieve waarde toevoegt aan dit nu gesloten gebied.

- **Natuurlijke Speelelementen:** Door het aanleggen van natuurlijke speelelementen op, bij en in het water, worden kinderen gestimuleerd om in de buitenlucht te bewegen en te ontdekken, en zo in contact te komen met de natuur. Dit maakt het gebied levendig, voorziet in speelmogelijkheden en is daardoor ook voor volwassenen aantrekkelijk.

Een aandachtspunt is de kwaliteit van het Geulwater.

Voor de zone tussen Par'Cours en de Polfermolen leent zich goed voor deze vorm van inrichting. Op deze wijze vormt het ook een mooie groene buffer tussen de woonfunctie "voormalig Valkenierterrein" en de bedrijvigheid bij Par'Course.

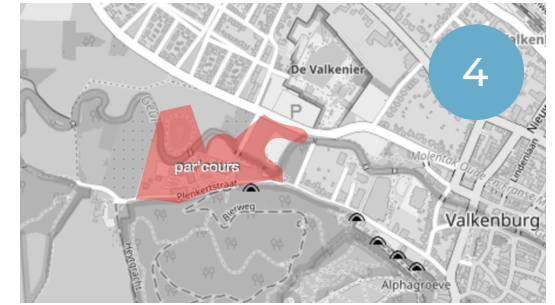

4.4

Par'Course:

Vitale hub van wielerstad Valkenburg

Par'Course heeft nagenoeg geen connectie met de Plenkertstraat; het is letterlijk een eilandje tussen de Plenkertstraat en de Geul. Lange gevels en muren schermen het terrein letterlijk af van de Plenkertstraat.

- **Geschiedenis en Ontwikkeling:** Par'Course is gelegen op het terrein van de voormalige Leeuw-brouwerij. In 2005 vertrok de brouwerij, en het terrein bleef verwaarloosd en vervallen achter. Het plan van ontwikkelaar 'Wyckerveste' om de Leeuw brouwerij en omgeving te herontwikkelen met het Par'Course project werd als de best passende mogelijkheid gezien. In eerste instantie met twee pijlers: gastronomie en de wielersport. Wyckerveste heeft in de beginjaren nadrukkelijk gekeken of een foodmarket, met ook regionale producten, tot de mogelijkheid zou behoren. Hiervoor zijn studiereizen gemaakt en waren er vergaande onderhandelingen met een dochteronderneming van Maison van de Boer. Door de overname van dit moederbedrijf en de gevolgen van de coronapandemie is deze partij afgefallen. Ook cateraar Hutten zag geen mogelijkheid om een van de casco ruimtes op een duurzame en levensvatbare wijze verder af te bouwen.

Het voormalige brouwerijgebouw, dat voornamelijk voor het food aspect bedoeld was, staat nog volledig leeg.

- **Shimano Experience Center (S-EC):** In de zoektocht van Shimano-EU naar een locatie voor een Experience Center is uiteindelijk in 2015 gekozen voor Valkenburg vanwege de natuurlijke omgeving om te kunnen fietsen. Wel werd gevraagd dat naast S-EU meerdere partijen als 'trekker' zouden worden geëngageerd. Uiteindelijk is er een start gemaakt zonder het Foodcourt, en het S-EC werd later uitgebreid met de overheveling van de AGR Experience vanuit de Polfermolen en een events gedeelte op de bovenverdieping. Verder vestigden zich het Black Label Hotel, Anytime Fitness, Cycle Center en Essential Movements op Par'Course. Ondanks de uitdagingen van de C-19 periode hebben alle partijen op Par'Course dit overleefd.
- **Leegstand en Toekomstige Invulling:** Door een rol te nemen als mediator/liaison tussen partijen hebben inmiddels vergaande besprekingen met meerdere partijen plaatsgevonden om te komen tot een verdere invulling van het Par'Course terrein. Dit moet volledig passen in de uitgangspunten die we als kwartiermakers hadden genoteerd: het blue zone principe, bewegen, vitaliteit, en een fijne omgeving (Valkenburg West) om te wonen. Het doel is een levendig ecosysteem rondom Fietsen te ontwikkelen en om van Par'Course "het Papendal van het Zuiden" te maken.

Hieronder beschrijven we welke vorderingen er zijn gemaakt, met een startdatum voor realisatie op 01-01-2025. De focus ligt op “Fietsen” met een eigen ecosysteem.

1. **Wealer/Dekkers Tweewielers:** Voor de nieuwe locatie op Par'Course gaat het hier om het totale concept: showroom, centrale hal, fietsenopslag, en het Service Center WerkPlaats Concept in nauwe samenwerking met Cycle Center en Shimano EC. Het vloeroppervlak bedraagt 370 m². De bestemming van de boven-verdieping wordt pas na voltooiing van fase 1 bepaald.
2. **Cycle Center:** Er is de wens om ca. 600 fietsen te kunnen stallen voor verhuur, gebaseerd op toekomstige behoefte. Het vloeroppervlak bedraagt ca. 300 m². De bestaande locatie van Cycle Center zal voornamelijk gebruikt worden voor scooters en e-steps, met een goede ontvangstruimte voor klanten. Cycle Center zal ook particulieren services verlenen, zoals fietswasstraten en bewaring van high-end fietsen. Daarnaast zal de S-EC bike test fleet door Cycle Center beheerd worden.
3. **Shimano Service Center:** Een service center voor alle fietsers, uitgegeven door Shimano-EU aan gespecialiseerde dealers met jaarlijkse bijscholing. Het huidige Shimano Service Center wordt een 'flagship' locatie, verhuist naar een zichtplek met open ateliers en behoudt steun van S-EU. Het vloeroppervlak bedraagt ca. 100 m².
4. **Get Bike Service:** In 2017 opgericht in Maastricht, biedt hoogwaardige onderhouds- en reparatie-diensten voor elektrische bakfietsen en lichte elektrische voertuigen. Overgenomen door S-EU en verplaatst naar Par'Course. De intrek is begin 2024 al gerealiseerd, met momenteel 8 FTE's.
5. **BFC / Cycling Lab:** Sinds het begin gevestigd op Par'Course, biedt BFC bike fitting diensten aan en heeft in 2023 de productie en assemblage toegevoegd. Inmiddels zijn er 8 FTE's werkzaam. Samen met SEG (Sport Entertainment Group) zal een begeleidingsprogramma voor wielrenners worden opgezet, zoals het voor Cycling Lab al bestaat in Amsterdam, met gebruik van BFC faciliteiten en nauwe banden met MUMC.
6. **Buro 9:** Het regionaal sportakkoord is een verlengstuk van het lokaal sportakkoord. Wellicht kan Par'Course in de toekomst een rol spelen in de afname van fitheidstesten voor ouderen of valpreventie, passend bij BFC en Cycling Lab/SEG. Momenteel maakt Buro 9 bij gelegenheid al gebruik -om niet- van flex plekken in het S-EC events gedeelte. Maar dit is geen duurzame oplossing wanneer het events gedeelte een betere bezetting 'all year long' verkrijgt.
7. **Mercure Black Label Transformatie:** De exploitant wil het Mercure Black Label Hotel transformeren tot een wielierhub, met faciliteiten zoals fietsen op de kamer en aangepaste maaltijden. Samenwerking

tussen ondernemers wordt versterkt en commerciële activiteiten opgezet.

8. **Gebouwtransformatie voor Kamerbewoning**
Studenten Yuverta en Talenten SEG: Om in de behoefte aan kamerbewoning te voorzien, zal een bestemmingsplanwijziging worden overwogen voor studenten van Yuverta en op termijn talentvolle renners van SEG. Het betreft 6-8 kamers met gezamenlijke voorzieningen.

9. **Gebouwtransformatie voor Flex Invulling Bedrijven:**
Wanneer de geschetste plannen worden gerealiseerd m.b.t. de “Fiets hub” zijn het merendeel van de m² opgevuld, maar nog niet alle. Met verschillende organisaties is er in het afgelopen jaar contact geweest, welke belangstelling hebben, maar geen financiële middelen (Buro 9; Cycling Limburg). Voor hen zou kunnen worden overwogen een flex invulling te geven tegen een minimale prijs, omdat ze zich ook inzetten voor belangen binnen de gemeente.

Verder zijn er bedrijven die ruimte zoeken, maar het niet echt actueel is om te bezien in hoeverre ruimte op Par'Course voor hen passend zou kunnen zijn, (Heuvelland TV), dan wel er nog geen uitgewerkte plannen tot realisatie zijn om naast Eindhoven ook een locatie in Zuid Limburg tot ontwikkeling te brengen, (Corporate Vitality). Maar wel goed om deze in gedachte te houden voor de toekomst.

10. **Mini Bikepark of Pumptrack:** Een pumptrack, aanbevolen door het InnoBeweegLab, biedt een beweegvriendelijke omgeving voor de jeugd. Het creëert een gevoel van trots en eigenaarschap in de gemeenschap. De beste locatie is voor de toegangsbrug naar Par'Course, recht voor het grote terras van de Beren. Een (mini) bikepark als gerealiseerd in Eijsden is een prachtig voorbeeld, voorzien van jumplines, een houten wallride, evenwichtselementen, een stukje pumptrack, een kombocht en hoogteverschillen die 'natuurlijk' zijn

aangelegd en volledig passen in de rest van de omgeving. Voordeel: geen asfalt -normaal voor een pumptrack- en aanzienlijker goedkoper in realisatie. Inmiddels is dit initiatief al omarmd door Shimano en de wethouder. Ook de financiering is rond.

Tevens zal er door Shimano rond de visvijver een "blote voetpad" en een minder educatieroute worden aangelegd.

11. **Oude Brouwerij:** Er moet ook aandacht worden besteed aan het laten beleven van de voormalige historische gebouwen van bierbrouwerij De Leeuw. Meest logische daarbij is om de beleving van deze oude brouwerij terug te brengen en een micro brouwerij te huisvesten en deze ook rondleidingen te laten verzorgen.

Met een thematisch ingerichte horeca (proeflokaal met terras aan de Geul) en winkel en een microbrouwerij wil brouwerij Denver deze oude brouwerij graag gaan betrekken, oppoetsen en opknappen en tot leven brengen. Het bier krijgt de naam “Valkeberg”. Alleen vormt tot op heden de financiering een probleem. Dat zou op weg geholpen kunnen worden door een ‘aanmoedigingsbeleid’ in te zetten voor de oude monumentale brouwerij ruimtes welke anders nooit meer zullen worden gebruikt... Gestimuleerd door ontwikkelaar Wyckerveste door een groot deel van de

Interieur oude brouwerij

Rondleidingen door micro brouwerij

Rondleiding door oude brouwerij

Proeflokaal en terras aan de Geul

casco verbouwingskosten om het "huurrijp" te maken voor hun rekening te nemen, "geen of minimale huur" te vragen en de gemeente door een realisatie subsidie te verlenen. Ook zijn er nog wat aanpassingen nodig in verband met de logistieke handeling en efficiëntie van de operatie.

Het historische waterrad is een echte eye-catcher maar nu slechts een paar keer jaar draaiend en helaas verborgen. Door het nieuw leven inblazen van de brouwerij kan ook dit onderdeel een attractie op zich vormen en bijdragen aan de sfeerbeleving

Tenslotte... The Wall

Gezien alle reacties van de geïnterviewden willen we toch nog een keer de urgentie van het weghalen van “the wall” aanstippen. Unaniem door alle betrokken partijen gezien dat wie het ook bedacht heeft, het niet

past en de historische relevantie mist. Willen we echt de Plenkertstraat verbinden met Par'Cours zal deze muur gesloopt moeten worden. Het alternatief van een muurschildering is tweede keus.

5.

Verkeer en mobiliteit

Valkenburg-West wordt leefbaarder door doorgaand verkeer te weren en auto's te beperken. Auto's parkeren aan de rand en meer ruimte voor fietsers en voetgangers biedt vele voordelen. Minder auto's verbeteren de luchtkwaliteit en creëren ruimte voor parkjes en pleinen, wat de leefomgeving verbetert en de straten veiliger maakt voor o.a. voor kinderen om te spelen en voor ouderen om zich te verplaatsen. Voor ondernemers betekent dit een aantrekkelijkere omgeving die meer shoppers en toeristen vanuit het centrum trekt. Terrassen profiteren van meer wandelgebieden en autovrije straten bieden ruimte voor evenementen, waaronder de Kerstmarkt. Toeristen kunnen de stad makkelijker en veiliger verkennen en genieten van een duurzame en ontspannende ervaring. Zo wordt Valkenburg-West aantrekkelijker voor iedereen.

5.1 Verbetering van verbinding met het Centrum voor voet- gangers in Valkenburg West

Valkenburg West wordt momenteel ernstig afgesneden van het centrum door een moeilijk te doorkruisen obstakel: de provinciale weg N590 (Wilhelminalaan en Grendelplein). Op verschillende punten is het weinig uitnodigend om vanuit het centrum naar Valkenburg West te gaan, wat de cohesie van de stad verstoort.

Probleemgebieden

- **Vanuit De Grendelpoort:** Vanaf de Grendelpoort loop je rechtstreeks een druk verkeersplein op, wat misleidend het Grendelplein wordt genoemd. Het is echter verre van een plein, aangezien de drukke provinciale weg N590 tussen de trottoirs en terrassen slingert.
- **Vanuit Het Halderpark:** Aan de zijde van de oude stadsmuur ligt een aantrekkelijk parkje, maar de oversteek naar Valkenburg West wordt hier bemoeilijkt door dezelfde drukke Wilhelminalaan.
- **Vanuit de Jan Deckerstraat:** Vanuit het voetgangersgebied kom je op een brede en drukke asfaltweg op de Wilhelminalaan, onderdeel van de N590. Dit vormt een barrière voor een vloeiende verbinding tussen het centrum en Valkenburg West.

Voorgestelde Oplossingen

Om Valkenburg een gezellig en samenhangend geheel te maken, verdient het de voorkeur om het Grendelplein en de Wilhelminalaan te transformeren tot een wandel- en fietsgebied, waar auto's worden geweerd. Hoewel we ons bewust zijn van de complexiteit van deze uitdaging en het ontbreken van gemakkelijke alternatieven, kunnen we een geleidelijk stappenplan overwegen:

Stappenplan:

1. **Geleide Autostroom:** Leid autoverkeer af van door het centrum te rijden door middel van duidelijke bewegwijzering naar parkeerplaatsen buiten het centrum, zoals de top van de Cauberg en parkeerplaatsen rondom Odapark/Bernardlaan.
2. **Herinrichting van Grendelplein en Wilhelminalaan:** Pas de bestrating van het Grendelplein en de Wilhelminalaan aan, zodat deze beter aansluiten op het centrum. Verhoog het begin en einde met drempels, wat niet alleen het verkeer afremt maar ook de sfeer ten goede komt. Doorgaand verkeer zal zich hierdoor gastvrij voelen en dit deel vermijden.
3. **Aankleding van het Straatbeeld:** Verbind beide uiteinden van de straten. Maak er een promenade van door middel van straatmeubilair en mogelijk een bovenbouw ("dak"), dat een gevoel van geleiding en geborgenheid geeft. Dit onderstreept dat de beleving van het centrum doorloopt. Versterk de behemian sfeer van het begin van de Plenkertstraat.

Integratie met Infrastructuurprojecten

Een herziening van deze wegen kan idealiter worden gecombineerd met de aanpassing van de riolering. Door deze aanpassingen gezamenlijk uit te voeren, kan de straat tijdens de werkzaamheden worden opengesteld en vervolgens worden gesloten en heringericht volgens de nieuwe visie. Dit biedt een kans voor inwoners en

bezoekers om te wennen aan de nieuwe situatie van een niet-doorgaande weg.

5.2 Parkeren

Aan de grenzen van Valkenburg West liggen in plaats daarvan enkele grote parkeerterreinen die een uitstekend startpunt vormen voor een bezoek aan Valkenburg.

Bezoekers die vanaf de A73 komen, worden verwezen naar parkeerterreinen aan de Prinses Beatrixsingel (bij voormalig Valkenier), Prinses Margrietlaan (tegenover Odapark) en Prins Bernhardlaan (Odapark), of op termijn boven op de Cauberg wanneer de Kuurpark realisatie voor ontsluiting zorgt van 'boven naar beneden'.

Verspreid langs de Plenkertstraat liggen enkele kleine parkeerterreinen die auto's aantrekken. Bij bospaviljoen Tivoli eindigt de Plenkertstraat en gaat over in een voet- en fietspad. Veel automobilisten ontdekken dit te laat

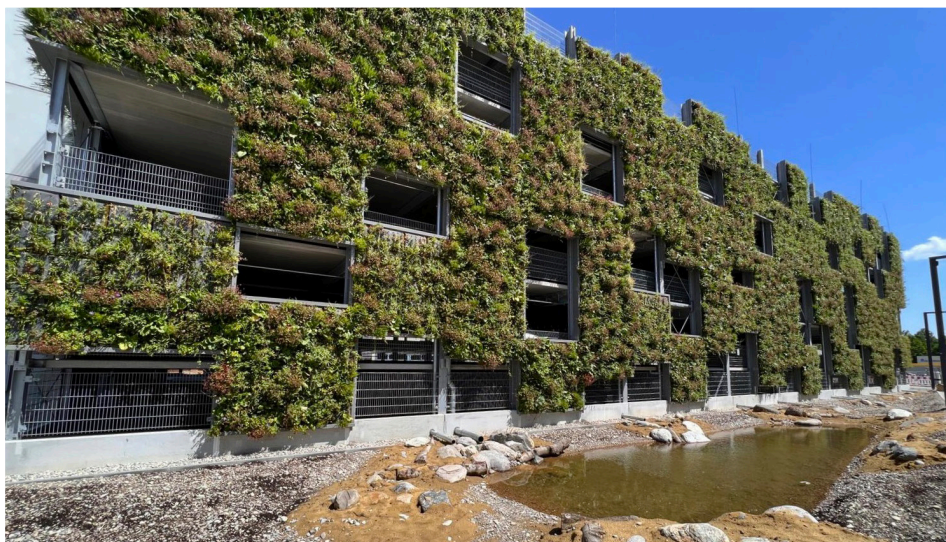
en laten hun auto achter of proberen hier te keren, wat tot irritatie leidt tussen voetgangers, fietsers en automobilisten. Dubbel parkeren beschadigt bovendien daar de bermen.

Om te voorkomen dat bezoekers met de auto het gebied in rijden op zoek naar parkeerplaatsen, zouden de kleine parkeerplaatsen bij de Polfermolen beneden, Plenkertsraat en Tivoli moeten worden opgeheven en ingericht als verblijfsgebieden zoals een parkje of plein.

Meerlaags parkeren

De capaciteit van de locaties Prinses Beatrixsingel en Prinses Margrietlaan kan sterk worden vergroot door het bouwen van flexibele en demontabele parkeergarages. (IFD) Deze kunnen ook zeer natuurvriendelijk en klimaatadaptief worden gebouwd, met gevels van houten cassettes en lamellen waarlangs klimplanten omhoog kunnen groeien. Kasten voor vogels, insecten en vleermuizen kunnen tussen de lamellen worden geplaatst, terwijl een groene strook aan de dakrand bijdraagt aan de koeling van het gebouw en het opnemen van regenwater.

Conclusie

Door deze voorgestelde verbeteringen te implementeren, kan Valkenburg een meer samenhangend en leefbaar stadscentrum worden. Dit plan biedt een gestructureerde aanpak om de barrières tussen Valkenburg West en het centrum te overbruggen, waarbij de nadruk ligt op veiligheid, toegankelijkheid en een verhoogde kwaliteit van de openbare ruimte. Ook worden de bezoekersstromen beter verdeeld.

Tot slot

Dit ambitiedocument biedt een basis voor de toekomstige ontwikkeling van Valkenburg-West, maar het succes van deze plannen hangt af van een effectieve uitvoering. Daarom raden we sterk aan om een gebiedsregisseur of placemaker aan te stellen die de rol van projectmanager op zich neemt. Deze persoon zou verantwoordelijk zijn voor de coördinatie en implementatie van de beschreven plannen, waarbij zij ervoor zorgen dat alle activiteiten binnen het gestelde budget en tijdschema blijven.

Een gebiedsregisseur met expertise in projectmanagement kan de voortgang bewaken, middelen efficiënt inzetten, en regelmatig communiceren met alle betrokken partijen om ervoor te zorgen dat de visie op een coherente en geïntegreerde manier wordt gerealiseerd. Daarnaast kan deze regisseur flexibel inspelen op nieuwe inzichten en ontwikkelingen, het document dynamisch houden, en waar nodig bijsturen.

Het ambitiedocument kan daadwerkelijk dienen als een levend instrument, een routekaart en “spoorboekje” voor een gebied waar iedereen met trots kan wonen, werken en recreëren.

Bijlagen

Bijlage

Bronnen

Yuverta

- Presentatie Biodiversiteit en duurzame leefomgeving, 28-3-2023.
- Programma van Eisen, Onderwijslocatie, VO.2, 16-01-2024.

Studenten opleiding Adviseur duurzame leefomgeving

Yuverta

- Adviesrapport Polferbos en Kuurpark, 20-04-2023.

CB5

- Valkenburg Emmalaan 19 appartementen, 24-05-2023.
- Plan van Aanpak; ruimtelijk structuurplan en uitvoeringsprogramma Valkenburg-West, september 2023.

CB5, Swentibold

- Valkenburg Emmalaan 19 appartementen, 24-05-2023.

Provincie Limburg

- Trends & Tourism, Factsheet Bekendheid en imago van toeristisch Limburg, 2019.

Gemeente Valkenburg

- Raadsnota, Toekomstscenario Polfermolen, 19-06-2023.

- Memo Samenvatting opbrengst participatie-dag 6 november 2021, 10-11-2021.
- Powerpoint Valkenburg Werkt aan West – een update, teamoverleg openbare ruimte, 17-06-2021.
- PVA Gebiedsontwikkeling Valkenburg West, Brainwaves Valkenburg West-ME, 22-03-2021.
- Raadsnota, Gebiedsvisie Valkenburg-West, 13-12-2021.
- Raadsnota, Uitvoeringsprogramma Valkenburg-Oost, 10-10-2022.
- Raadsnota Gebiedsvisie Valkenburg-West 12-12-2022.
- Rapport Parkeerbeleidsplan Valkenburg aan de Geul, Aantrekkelijk parkeren 2024-2028, 25-10-2023.
- Visie VTE 2.0 2035, (concept juni 2024)
- Speelruimte plan Valkenburg aan de Geul, (sept 2022)
- Beleidsnota Valkenburg aan de Geul beweegt!, (maart 2021)
- Groenbeleidsplan gemeente Valkenbrug aan de Geul (jan 2023)
- Gedachtenlijn waarom Westerpark, 29-11-2021.

Kaarten mergelsteilwanden gemeente Valkenbrug, feb 2023.

Gemeentes Eijsden Margraten, Gulpen-Wittem, Valkenburg aan de Geul

- Heuvelland in beweging, regionaal Sportakkoord, september 2020

Plan De Leeuw Valkenburg i.o.v. Gemeente Valkenburg a/d Geul en Provincie Limburg

Ginder, iov Gemeente Valkenburg

- Economische analyse VTD, (vrije tijd en dagtoerisme) jan 2024.

TDAC, Dear Hunter, Gemeente Valkenburg

- Contouren voor Visie Valkenburg West, 27-10-2022.

Schipper Bosch, Gemeente Amersfoort

- Ambitie document 'de Nieuwe Stad' februari 2015.

Ondernemer

- Presentatie Plan "Hotel Prins Hendrik", Q4 2022.

Hospitality Group

- Toekomst Polfermolen, Eindrapport, 1-05-2023.

Vitruvius, Jacquo Silvertant

- Artikel De gemeente Valkenburg aan de Geul en haar oude mijnbouw, nummer 65 oktober 2023.

Institute Europa Subterranea

- Rapport Recommendations for complementary exploitation of the Municipal Quarry, Valkenburg aan de Geul, oktober 2008.

Jacquo Silvertant

- Beperkende factoren voor de toekomstige Exploitatie van de Gemeentegrot, 24-03-2023.
- Een integraal groevenbeleid voor Valkenburg aan de Geul.

Jacquo Silvertant, David Gwyn, Christian Uhler (2014)

- Geopark Lower Geul Valley, 2023.

Casper Slijpen

- Visie Natuur (Kuur) Park, 24 april 2023.

Agnes van den Berg, Magdalena van den Berg

- Essay, Van buiten word je beter, bijlage van het Jaarboek Alterra 2001.

TDAC, Dear Hunter

- Contouren voor Visie Valkenburg West, versie 9-11-2021.

Trends & Tourism

- Rapport Onderzoek Food Tourism, Limburg-specifiek uitkomsten, 2019.

InnoBeweegLab

- Rapport Pump de omgeving Valkenburg, 2023.
- Presentatie Valkeberg Bierbrouwerij in oude Leeuwbierebrouwerij, 2023.
- Denver ondernemingsplan - 10HL zonder grote ruime 09-05-2024.

Shimano

- PowerPoint Presentation, Innovation hub SEC, 09-04-2021.

Arcadis

- Passende beoordeling kerstmarkt gemeentegrot Valkenburg, 24-10-2016.

Royal Haskoning DHV

- Rapport Mobiliteitsplan Valkenburg aan de Geul, Aantrekkelijk bereikbaar, 10-12-2021.

BAM

- Locatiestudie Pumptrack Valkenburg versie 2.0, 3-02-2023.

J. Houben

- Manifest! Valkenburg aan de Geul, 13-02-2019.

Mecanoo

- Rapport Gebiedsvisie Valkenier Valkenburg a.d. Geul Nederland, 24-11-2021.

Visie op 1 A3

- Valkenburg-West: Verbindingen maken, beknopt overzicht van de visie, 14-07-2021.

TDAC

- Memo Participatieronde Ondernemers, 8-11-2021.
- Eindpresentatie Op zoek naar het DNA van Valkenburg, de resultaten van een groepssamenwerking, 9-07-2020.

Initiatiefnemer-ondernemer

- The Empire, sport & leisure in Valkenburg aan de Geul, jan 2024.

Wyckerveste

- Presentatie & update situatie Par'Course mei 2023.

Harry Biolders

- Dromen van een andere manier van wonen.

Mischa Lechanteur

- Idee Natuurpunt Ingedeel, okt 2023.

Stichting voor de Wielersport

- Presentatie Wielermuseum Marco Kunowski, okt 2023.

Greg Richards, Lian Duif

- Small cities with big dreams, 2019.

Kenniscentrum Sport & Bewegen

- Maak de openbare ruimtes beweegvriendelijker met sportzones, feb 2024.

Museum Land van Valkenburg

- Beleidsplan MyMuseum Valkenburg 2022-2028, nov 2022.

Funcha!

- Adventure concepts, jan 2023.

Actielijst

Raadsbesluit(en) ambitie doc

- Aanstelling projectleider Valkenburg West
- Samenstellen projectgroep Valkenburg West
- Scan samengaan musea
- Scan verhuizing bibliotheek
- Scan verplaatsing ingang gemeente grotten
- Scan / keuzes maken voor Kuurpark en stappenplan 2025-2028
- Stappenplan Polfermolen 2.0 en nieuw raadsbesluit 2025-2028
- Onderzoek Open Lucht Theater en Polfermolen gebruik
- Reservering subsidies musea en Denver
- Onderzoek mogelijke financieringsbronnen en indienen aanvragen.
- Aanleg mini bikepark bij Par'Cours
- Aanleg "blote voetenpad" bij vijver Par'Cours
- Scan stijgpunten & economisch voordeel bij 2
- Scan toeristische zone ontwikkeling (pag. 25)
- Realisatie terras Kuurpark (door Holland Casino en foodtrucks)
- Slopen van muur tussen Plenkertstraat en Par'Cours
- Polfermolen 2.0
- Planning voor Yuverta / Bibliotheek / Grand cafe / Mergelexperience
- Ontwerp Natuurspeelplaats en begroting
- Benaderen partners Groen informatiepunt
- Bestemmingsplan wijziging studentenhuisvesting Par'Cours
- Transformatie Plenkertstraat en zijkant Polfermolen van doorgangsgbied naar verblijfsgebied
- Goede bereikbaarheid
- Groene ruimtes
- Kwalitatieve voorzieningen

- Oppakken adopteren kunstroute in Kuurpark door BIZ / T2000-HC-Landal
- Scan Monkey Moves realisatie in 'dode uurtjes' Polfermolen
- Start uitvoering geven 2025-2028 in realisatie van Kuurpark
- In samenwerking met waterschap aanpassen oevers Geul en mogelijkheden speelplekken en loop-vlonders
- Waterrad permanent laten draaien
- Planning ruimtelijke ordening en ontwikkeling Valkenier / Chinees / Mommers / ...
- Mogelijkheid onderzoeken aankoop van stukje grond Lourdes grotten
- Aanleg natuurspeelplaats Cauberg
- Stappenplan mobiliteit (zie pag 53 ambitie doc) en mogelijkheden die al voortvloeien uit het P-beleid uitvoeringsplan van 2024-2028
- Stappenplan herinrichting Grendelplein
- Opstelling planning inschakeling Yuverta leerlingen bij realisatie voedselbos (en meer) op Kuurpark
- Aanleg gekleurde paden Cauberg
- Aanleg verlichte paden Cauberg
- Aanleg luie trappen Cauberg
- Aanduiding en bewegwijzering paden en trappen
- Start brouwerij afbouw

Colofon

Redactie Nils van Keulen en Gerrit Middag **Opmaak** Berthe Mandaat
Opdrachtgever Gemeente Valkenburg aan de Geul

Privacyverklaring Valkenburg, juli 2024

Dit ambitiedocument Valkenburg-West is opgesteld met inachtneming van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Om de privacy van betrokkenen te waarborgen, zijn alle persoonsgegevens die niet strikt noodzakelijk zijn voor het doel van dit document, geanonimiseerd of verwijderd.